

Hyvinvointia työstä

TYÖTERVEYSLAITOKSEN STRATEGIA 2011–2015

Työterveyslaitos

Strategia tiivistettynä:

Hyvinvointia työstä

Hyvät työpaikat ja innostus pidentävät työuria

Toiminta-ajatus

- Edistämme työn terveellisyyttä ja turvallisuutta osana hyvää elämää

Visio 2015

- Hyvinvointia työstä

Strategiset tavoitteet

- Turvallinen ja mielekäs työ
- Kannustava organisaatio
- Vaikuttava työterveyshuolto
- Kukoistava työntekijä

Vaikuttavasti, luotettavasti, yhdessä

Arvot

- Vaikuttavuus, luotettavuus ja kumppanuus

Asiakaslupaus

- Työterveyslaitos on paras yhteistyökumppani työhyvinvoinnin ratkaisujen rakentajana alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti

Toiminnan perusta

- Tutkittu tieto
- Yhteinen kehittäminen
- Osoitettu vaikuttavuus
- Kokonaisvaltaiset luovat ratkaisut
- Aktiivinen vaikuttaminen
- Nopea reagointi
- Tulevaisuuteen suuntautuminen

Innovaatiomalli vie tiedon ja ratkaisut käytäntöön

Innovaatiomallin toiminta-alueet

- Ratkaisujen kehittäminen
- Asiakasratkaisut
- Tiedolla vaikuttaminen

Ainutlaatuista osaamista

Keskeiset osaamisalueet

- Työn ja terveyden välinen vuorovaikutus
- Tutkimustiedon soveltaminen käytäntöön vaikuttavasti

Työterveyslaitoksen strategia 2011-2015

Hyvinvointia työstä

Työterveyslaitos on työhyvinvoinnin tutkija, kehittäjä ja asiantuntija. Asiakkaitamme ovat työpaikat, kansalaiset, julkinen valta, työterveyshuollot sekä muut työhyvinvointia kehittävät ja siihen liittyvää tietoa levittävät organisaatiot.

Toiminta-ajatuksenamme on edistää työn terveellisyyttä ja turvallisuutta osana hyvää elämää.

Hyvät työpaikat ja innostus pidentävät työuria

Työikäisten määrä vähenee, kun suuret ikäluokat ovat tulleet eläkeikään. Samaan aikaan monet työikäiset jäävät ennenaikaisesti pois työelämästä erityisesti liikuntaelinsairauksien ja mielenterveyden häiriöiden perusteella. Työkyyttömyyseläkkeelle jää joka vuosi myös tuhansia nuoria aikuisia, jotka ovat vasta työuransa alussa. Työelämän vaatimukset ja työssä jaksaminen mietityttävät kaikenikäisiä.

Työ ja ihminen pitää sovittaa paremmin yhteen. Kun työikäisten joukko pienenee, tarvitaan pidempiä työuria, hyviä työpaikkoja ja innostusta tehdä työtä.

Työpaikoilla on perinteisesti korostettu riskien pienentämistä: on pyritty vähentämään työtapaturmia ja työstä johtuvia sairastumisia. Riskeihin on edelleen kiinnitettävä huomiota, mutta lisäksi on panostettava voimavarojen kehittämiseen ja myönteisten mahdollisuuksien hyödyntämiseen, innostamiseen ja kannustamiseen.

Työelämään osallistumista tulee lisätä työuran kaikissa vaiheissa

Työtä ja työolosuhteita pitää kehittää siten, että ihmiset pysyvät työkykyisinä ja haluavat osallistua työelämään. Ihmisten erilaisuus ja erilaiset työkyvyt tulee ottaa huomioon työn järjestelyissä.

Työpaikkojen, työterveyshuollon, työsuojeluasiantuntijoiden ja muiden hyvinvointipalvelujen tuottajien kannattaa toimia yhteistyössä työ- ja toimintakyvyn tukemiseksi. Työterveyshuolto voi toimia entistä vaikuttavammin työkyvyn edistämisen tukena ja samalla suomalaisen terveyspalvelujärjestelmän edelläkävijänä.

Hyvinvointia työstä on visiomme, sillä hyvinvointi ja pidemmät työurat liittyvät kiinteästi yhteen. Terveellinen, turvallinen ja mielekäs työ luo hyvinvointia.

Työstä kumpuava taloudellinen, sosiaalinen, henkinen ja fyysinen hyvinvointi näkyvät sekä yksittäisten ihmisten elämässä, työyhteisöissä että koko yhteiskunnassa. Kun työ on terveellistä, turvallista ja mielekästä, työn tekijät voivat hyvin ja innostus työn tekemiseen säilyy. Samalla sairauspoissaolot, ennenaikainen eläkkeelle jääminen ja työelämästä syrjäytymisen vähenevät. Työn tuottavuus paranee. Työelämään osallistuvien osuus lisääntyy ja työurat pitenevät. Julkisia hyvinvointipalveluja on mahdollista ylläpitää ja kehittää kestävällä pohjalla. Siksi terveelliseen, turvalliseen ja mielekkääseen työhön kannattaa investoida sekä yhteiskunnassa että yksittäisillä työpaikoilla.

Strategiset tavoitteemme ovat turvallinen ja mielekäs työ, kannustava organisaatio, vaikuttava työterveyshuolto sekä kukoistava työntekijä. Näiden tavoitteiden täyttäminen lisää työelämään osallistumista kaikissa työuran vaiheissa.

- **Turvallinen ja mielekäs työ:** Työ on mahdollista järjestää siten, että jokainen voi työskennellä turvallisessa ympäristössä luottavaisin mielin, omien voimavarojensa mukaisesti. Autamme kehittämään työtä, työprosesseja ja työaikoja, jotta mahdollisimman moni voi osallistua työelämään, hyödyntää työkykyään ja innostua työssään.

- **Kannustava organisaatio:** Kannustavassa organisaatiossa ja työyhteisössä on sosiaalista pääomaa eli yhdessä tekemisen henkeä, vastavuoroisuutta ja luottamusta. Kannustavassa organisaatiossa innostetaan ihmisiä osallistumaan ja kehittymään sekä hyödynnetään ihmisten erilaisuutta. Autamme organisaatiota hyödyntämään sosiaalista pääomaansa ja siten parantamaan sekä työssä jaksamista että työn tuottavuutta.
- **Vaikuttava työterveyshuolto:** Tuemme työterveyshuoltoa siten, että siitä kehittyy terveydenhuollon edelläkävijä. Vaikuttava työterveyshuolto tukee työntekijän hyvinvointia ja on tuottava investointi työnantajalle. Kehitämme ratkaisuja työterveyshuollon sisällön, laadun ja kustannus-hyödyn parantamiseksi sekä yrittäjien ja pientyöpaikkojen työterveyshuollon kattavuuden lisäämiseksi. Kehitämme työpaikan ja työterveyshuollon yhteistyötä tukevia toimintamalleja, jotka auttavat työpaikkoja hyödyntämään tehokkaasti työterveyshuollon asiantuntemusta. Arvioimme työterveyshuoltotoiminnan vaikuttavuutta.
- **Kukoistava työntekijä:** Elinvoimainen ja innostunut, osaamistaan hyödyntävä ja kehittävä työntekijä pystyy toimimaan tuloksekkaasti ja väliillä myös irrottautumaan työstä. Tuemme erilaisten ihmisten tasa-arvoista mahdollisuutta osallistua työelämään ja kokea työn iloa. Kehitämme ratkaisuja mielenterveyden ja fyysisen terveyden, työkyvyn ja osaamisen vahvistamiseksi. Ratkaisumme antavat työelämän rajoilla oleville, erityisesti nuorille, valmiuksia ja rohkeutta siirtyä työhön ja menestyä työssä.

Terveellinen,
turvallinen ja
mielekäs työ luo
hyvinvointia.

Vaikuttavasti, luotettavasti, yhdessä

Arvojamme ovat vaikuttavuus, luotettavuus ja kumppanuus.

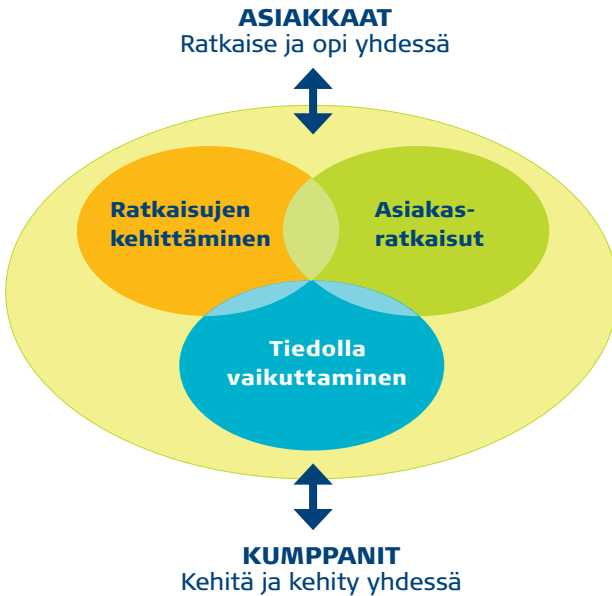
- **Vaikuttavuus:** Toimintamme tulokset näkyvät suomalaisessa yhteiskunnassa työurien pidentymisenä.
- **Luotettavuus:** Ratkaisumme perustuvat tutkittuun tietoon ja luotettaviin, toimiviin menetelmiin. Toimimme riippumattomasti ja puolueettomasti.
- **Kumppanuus:** Yhdessä tekeminen täydentää osaamistamme ja tuo lisävoimaa strategiamme toteuttamiseen. Selvitämme yhdessä, miten voimme parhaiten tukea asiakkaidemme menestystä ja suomalaisen yhteiskunnan hyvinvointia.

Toimimme tiedolla, taidolla ja sydämellä. Kehitämme osaamistamme, arvostamme toisiamme ja luotamme toisiimme. Haluamme toimia esimerkillisenä työnantajana, ja siksi sovellamme omassa toiminnassamme samoja periaatteita, joita suosittelemme muille. Haluamme tarjota henkilöstöllemme turvallista, mielekästä, palkitsevaa, innostavaa ja uusia oivalluksia sisältävää työtä.

Työterveyslaitos on paras yhteistyökumppani työhyvinvoinnin ratkaisujen rakentajana alueellisesti, kansallisesti ja kansainvälisesti. Tämä asiakaslupauksemme perustuu innovaatiomalliimme, jonka avulla muunnamme työhön ja terveyteen liittyvän tutkimustiedon toimiviksi ja kustannustehokkaiksi ratkaisuiksi yhdessä asiakkaidemme ja kumppaneidemme kanssa. Vaikutamme aktiivisesti työelämässä, reagoimme nopeasti kysyntään ja vastaamme uusiin haasteisiin.

Innovaatiomalli vie tiedon ja ratkaisut käytäntöön

Innovaatiomallimme perustuu tiiviiseen vuorovaikutukseen asiakkaidemme ja kumppaneidemme kanssa. Perehdymme asiakkaidemme tarpeisiin ja muunnamme yhdessä parhaan tietomme, kokemuksemme ja ideamme sellaiseen muotoon, että saamme aikaiseksi todellisia muutoksia työelämässä.

Mallissa on kolme toiminta-aluetta. **Ratkaisujen kehittäminen** luo uusia toimintatapoja ja avaa yhteistyökanavia, jotka auttavat löytämään hyvinvointia työstä. **Asiakasratkaisumme** palvelevat työpaikkoja ja muita asiakkaitamme työhön ja hyvinvointiin liittyvissä kysymyksissä. **Tiedolla vaikuttaminen** parantaa päättäjien ja kansalaisten tietämystä työn ja hyvinvoinnin yhteyksistä ja tukee sekä julkista että yksityistä päätöksentekoa.

Toimintamme tulokset ovat sovellettavissa monille aloille ja työpaikoille. Erityisesti painotamme kunta-alaa, rakentamista, kiinteistöjen hoitoa, ammattiliikennettä sekä palvelu- ja tietotyötä. Kehitämme myös yrittäjille ja pientyöpaikoille soveltuvia työhyvinvointipalveluja.

Teemme yhteistyötä työterveyshuollon toimijoiden ja muiden työhyvinvoinnin edelläkävijöiden kanssa. Alueellisten toimipisteidemme kautta rakennamme yhteistyötä alueellisten toimijoiden ja verkostojen kanssa.

Rakennamme kumppanuuksia kotimaisten ja kansainvälisten tutkimuslaitosten, yliopistojen ja korkeakoulujen kanssa. Haluamme luoda ennakkoluulotonta yhteistyötä yli tieteenalojen, hallinnonalojen ja kansallisten rajojen.

Rakennamme ja hyödynnämme myös eurooppalaisia yhteistyöverkostoja. Euroopan unionissa olemme johtava työhyvinvoinnin asiantuntija sekä aktiivinen toimija tutkimus-, kehittämis- ja palvelutoiminnassa. Suomen kansainvälisen yhteistyön tavoitteiden mukaisesti toimimme asiantuntijana WHO:ssa ja ILOssa. Lisäksi toimimme työterveyden ja työsuojelun kehittäjänä Pohjoisen ulottuvuuden ja Itämeren alueen yhteistyössä sekä kehitysyhteistyön kohdealueilla, erityisesti Itä-Afrikassa ja Kaakkois-Aasiassa, yhteistyössä ulkoministeriön ja kansainvälisten järjestöjen kanssa.

Ratkaisujen kehittäminen: tutkittuun tietoon perustuvia innovaatioita työhyvinvoinnin parantamiseksi.

Teemme korkeatasoista, työelämän tarpeisiin perustuvaa tutkimusta ja seuraamme uusimman tutkimustiedon kehitystä maailmalla. Muokkaamme tieteellisiä tutkimustuloksia työelämää palveleviksi ratkaisuisi yhdessä asiakkaidemme ja kumppaneidemme kanssa. Arvioimme ratkaisujen käyttökelpoisuutta.

Asiakkaitamme ja sidosryhmiämme kuunnellen olemme valinneet yhdeksän teemaa, jotka vastaavat työelämän ajankohtaisiin haasteisiin ja ennakoivat työelämässä tapahtuvia muutoksia.

Kotimainen ja kansainvälinen yhteistyö näkyvät kaikissa teemoissamme. Käyttäjälähtöiset toimivat työtilat ja Aivot työssä -teemat ovat mukana kansallisissa strategisen huippuosaamisen keskittymissä. Nanoturvallisuus, Sosiaalinen pääoma, terveys ja työhyvinvointi sekä Työkyvyn tuki -teemat toimivat yhteistyössä kansainvälisen tason kärkitutkimusta tekevien yksiköiden kanssa. Vaikuttava työterveyshuolto -teemassa tuemme työterveyshuollon yhteistyötä työpaikkojen, muun terveydenhuollon sekä kuntoutus-, sosiaaliturva- ja eläkevakuutusjärjestelmän kanssa.

Suuntaudumme myös tulevaisuuteen: pohdimme, millaista työtä tehdään vuoden 2015 jälkeisessä Suomessa ja millaisia ratkaisuja silloin tarvitaan.

TEEMAT

Asiakasratkaisut: työhyvinvointia tukevaa maksullista palvelua asiakkaillemme

Tarjoamme maksullisia asiantuntijapalveluja, koulutusta ja tietopaketteja, joiden avulla työpaikoilla voidaan parantaa henkilöstön hyvinvointia ja toiminnan tuottavuutta kestäväällä tavalla sekä hoitaa lakisääteiset työterveyteen ja turvallisuuteen liittyvät velvoitteet. Aluetoimipisteidemme kautta palvelumme ovat käytettävissä kaikkialla Suomessa.

Asiakasratkaisumme ovat laadukkaita, toimivia ja käytännönläheisiä. Ne kattavat työuran pidentämisen monipuolisesti: perinteiset työturvallisuuden, riskinhallinnan ja terveyden kysymykset, mutta myös käyttäjälähtöisen ja ergonomisen työtilasuunnittelun, työuran siirtymävaiheiden hallinnan, työn imun sekä työn, työyhteisön ja esimiestyön kehittämisen. Haluamme olla mittapuuna muille toimijoille, pitää yllä markkinoilla tarjottavien työhyvinvoinnin kehittämispalvelujen laatua ja uudistaa palveluvalikoimaa. Tarjoamme yleisten ratkaisujen lisäksi työvälineitä ja erityisratkaisuja pienyrityksille sekä työhyvinvoinnin kannalta haasteellisille toimialoille.

Työterveyshuollon pätevoittamis- ja täydennyskoulutus on yksi keskeisistä tehtävistämme. Koulutamme työterveyshuoltoon erikoislääkäreitä ja työterveyshoitajia sekä muita työterveyshuollon ammattihenkilöitä ja asiantuntijoita. Tarjoamme vaativan tason ammattitautidiagnostiikan sekä työ- ja toimintakyvyn arvioinnin palveluja. Vastaamme työperäisten sairauksien diagnostiikan ja palveluketjun sekä työterveyshuollon toiminnan kehittämisestä. Tämä panoksemme tukee työkyvyn hallintaa työpaikoilla ja vahvistaa suomalaista terveystaloutta.

Tiedolla vaikuttaminen: aktiivista asiantuntijatyötä työhyvinvointiin liittyvän tiedon hyödyntämiseksi ja yhteiskunnallisen keskustelun herättämiseksi

Tavoitteenamme on, että työhyvinvointiin liittyvää tietoa käytetään poliittisessa, hallinnollisessa ja taloudellisessa päätöksenteossa ja että myös kansalaiset ottavat työhyvinvoinnin näkökulman huomioon omia valintoja tehdessään. Kokoamme ja arvioimme tutkimustietoa työelämän laadusta, työolojen ja hyvinvoinnin yhteydestä sekä työelämän tulevaisuudesta ja muokkaamme tiedon helppokäyttöiseen muotoon. Herätämme keskustelua työhön ja hyvinvointiin liittyvistä aiheista ja tarjoamme punnittua tietoa toimenpiteiden tueksi. Vaikutamme erilaisten viestintäkanavien kautta ja olemme siellä missä kohderyhmämme ja asiakkaammekin.

Rakennamme työn ja hyvinvoinnin tietopohjaa yhdessä alueellisten, kansallisten ja kansainvälisten toimijoiden kanssa. Toimimme yhteiskunnan päätöksentekijöiden ja lainsäätäjien asiantuntijatukena. Ylläpidämme valmiutta toimia asiantuntijana vakavissa kemiallisissa uhkatilanteissa.

Ainutlaatuista osaamista

Osaamisemme on sekä kansallisesti että kansainvälisesti tunnustettua ja kysyttyä. Organisaatiossamme eri alojen asiantuntijat työskentelevät yhdessä työhyvinvointia tukevien ratkaisujen kehittämiseksi. Oman tutkimustoimintamme sekä kansallisten ja kansainvälisten verkostojemme avulla varmistamme sen, että osaamisemme on aina ajan tasalla.

Strategiamme onnistumisen kannalta tärkeimmät osaamisalueemme ovat työn ja terveyden vuorovaikutus sekä tutkimustiedon soveltaminen käytäntöön vaikuttavasti.

- Työn ja terveyden vuorovaikutus: Tunnettu työn ja terveyden vuorovaikutussuhteet laajasti. Ymmärrämme, mitkä työhön liittyvät tekijät suojaavat, ylläpitävät ja edistävät terveyttä ja mitkä aiheuttavat sairastumista. Tiedämme, millaisin periaattein ihmisen toimintakyky ja työn vaatimukset voidaan sovittaa yhteen. Osaamme arvioida, miten työorganisaatioiden toimintatavat ja niiden muutokset vaikuttavat terveyteen. Osaamme suunnitella toimivia työympäristöjä.
- Tutkimustiedon soveltaminen käytäntöön vaikuttavasti: Työterveys- huollon palvelujen ja palvelujärjestelmän kehittäjinä olemme maailman kärkeä. Osaamme kehittää ja soveltaa menetelmiä, jotka edistävät terveyttä, ennaltaehkäisevät ongelmia ja vahvistavat jäljellä olevaa työkykyä. Osaamme arvioida työhyvinvointia tukevien toimenpiteiden yksilöllisiä, yhteisöllisiä ja taloudellisia vaikutuksia. Panostamme interventiotutkimukseen sekä yhteiskehittämiseen asiakkaiden ja kumppaneiden kanssa.

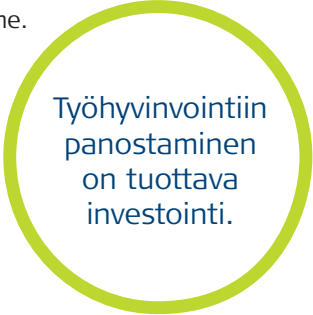
Haluamme kehittää nykyistä osaamistamme kansainvälisellä huipputasolla. Huolehdimme myös uuden osaamisen, luovuuden ja innovatiivisuuden kehittämisestä. Näin toimien pystymme tarjoamaan asiakkaillemme parhaat ratkaisut.

Vahvistamme johtamisosaamista omassa organisaatiossamme.

Varmistamme, että omilla johtajillamme on tietoa, taitoa

ja halua johtaa siten, että pääsemme tavoitteisiimme.

Hyvä johtaminen antaa Työterveyslaitokselle edellytykset toimia esimerkillisenä työnantajana.

Työhyvinvointiin
panostaminen
on tuottava
investointi.

Kuvitus

Strategian kuvituksena on käytetty Työterveyslaitoksen järjestämän piirustuskilpailun töitä. Kilpailun avulla halusimme saada lasten - tulevien työntekijöiden - näkemyksen työelämästä. Kilpailun aiheet olivat *"Mitä äitini tekee työssään? Mitä isäni tekee työssään? tai Mitä minä teen isona?"*

Kilpailuun osallistui lähes 350 työtä yli 60 koulusta. Kilpailu järjestettiin Helsingin, Kuopion, Lappeenrannan, Oulun, Tampereen ja Turun kaupunkien ala-asteiden 1.-4. luokkien oppilaille tammikuussa 2010.

sivu 3: Minä haluaisin olla kokki,
Aaro Jälänne, Kettulan koulu 1A, Kuopio

sivu 4: Minä luistelen,
Jansi Robert Jackson 10 v., Maatullin ala-aste, Helsinki

sivu 11: Kimmo the Professori,
Kimmo Paanila, Rajalan koulu 3B, Kuopio

Hyvinvointia työstä

Työterveyslaitos on itsenäinen julkisoikeudellinen yhteisö, joka toimii sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla. Laki ja asetus työterveyslaitoksen toiminnasta ja rahoituksesta määrittävät toimintamme raamit. Kolmikantainen johtokunta johtaa, kehittää ja valvoo toimintaamme. Rahoituksemme perustuu sosiaali- ja terveysministeriön kautta saatavaan valtionapuun sekä ulkopuoliseen rahoitukseen; valtionavun määrään vaikuttaa valtionhallinnon tuottavuusohjelma.

Työterveyslaitos
Topeliuksenkatu 41 a A
00250 Helsinki
puh. 030 474 1
faksi 030 474 2779
sähköposti: etunimi.sukunimi@ttl.fi
www.ttl.fi

